

ВИРОБНИЧА БЕЗПЕКА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Синякова А. В., студентка групи ЗБ 6/1

*Науковий керівник – д-р екон.наук, професор Вишневецька О. М.
Миколаївський національний аграрний університет*

Сільськогосподарське виробництво – одна з найбільш травмоформуючих галузей в Україні. Причинами цього є як фінансово-господарське становище суб'єктів аграрного ринку, так і специфічні особливості галузі, такі як стислість строків різних видів польових робіт з сезонною концентрацією техніки; зростання інтенсивності праці та навантаження на кожного працівника тощо. Тому, роботодавець повинен забезпечити безпечні і нешкідливі умови праці відповідно до Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затверджених наказом МНС України від 25 січня 2012 року № 67, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2012 року за № 226/20539 (НПАОП 0.00-7.11-12).

Працівники в свою чергу повинні проходити навчання і перевірку знань з питань охорони праці відповідно до вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (НПАОП 0.00-4.12-05).

Найнебезпечнішими виробничими факторами, що впливають на виникнення нещасних випадків, є перекидання і наїзди, дія предметів, що рухаються і обертаються, ураження електричним струмом. Ці причини у тваринництві спричиняють третину травмувань. Значний вплив на умови праці здійснюють кліматичні умови тощо. Найвищий рівень смертельного травматизму спостерігається серед водіїв, механізаторів, підсобних робітників, сторожів (охоронників).

У зв'язку з реформуванням аграрного сектора економіки збільшилася кількість малих підприємств, де відсутні служби охорони праці, не проводиться відповідна систематична робота із забезпечення безпеки праці. Експлуатується сільськогосподарська техніка, що вичерпала свій ресурс, а іноді навіть несправна. Працівники належно не забезпечуються необхідними засобами індивідуального захисту, не завжди проводяться медичні огляди. Відбувається травмування й через незнання безпечних прийомів праці, порушення виробничої і трудової дисципліни.

У Правилах охорони праці у сільськогосподарському виробництві містяться також особливі вимоги щодо безпеки при експлуатації сільськогосподарської техніки, під час одержання продукції рослинництва (використання пестицидів та мінеральних добрив; обробітку ґрунту, сівби, садіння і догляду за посівами; збирання зернових, зернобобових та круп'яних культур; післязбирального доробляння та зберігання зернових, зернобобових та круп'яних культур; збирання та заготівлі соломи, сіна, сінажу і силосу; вирощування та збирання цукрових буряків та картоплі; закладання і вирощування багаторічних насаджень та збирання врожаю; виконання робіт у захищеному ґрунті; при зрошувальному землеробстві), під час одержання продукції тваринництва (приготування кормів; навантажування, транспортування та роздавання кормів; доїння та первинного обробляння молока; транспортування, перегін та випасання тварин; прибирання, видалення, обробляння та зберігання гною; утримання тварин та птиці), а також вимоги щодо безпеки у бджільництві та при гужових переїздах та перевезеннях.

Заходи контролю, які повинні проводитись відповідальними особами підприємств, тобто акцентувати увагу на забезпеченні технічної справності сільськогосподарської техніки, забороні експлуатації тракторів, не обладнаних електростартерним запуском двигуна, розробленню інструкцій та технологічних карт руху транспорту на полях і прилеглих територіях, визначенні місць для відпочинку працівників, стоянки автомобілів і сільгосптехніки, належного проведення інструктажів і навчання з охорони праці. Посадові особи державного нагляду за охороною праці в свою чергу під час перевірок особливої уваги повинні приділяти технічному стану сільськогосподарської техніки, а також стану дотримання вимог безпеки під час виконання польових робіт. Посадові особи санітарно-епідеміологічного нагляду (спільно з адміністративними посадовцями) повинні звертати увагу на: санітарно-гігієнічний стан ремонтно-механічних майстерень, забезпечення їх санітарно-побутовими приміщеннями; умови зберігання, правильність транспортування та використання пестицидів і агрохімікатів. Для обробки культур, при вирощуванні яких використовується ручна праця, повинні в першу чергу застосовуватися малотоксичні та малолеткі пестициди; умови для приготування і вживання їжі, транспортування харчових продуктів, забезпечення в достатній кількості столовим і кухонним посудом, миючими і дезінфікуючими засобами; забезпечення працівників спецодягом, спецвзуттям, іншими необхідними засобами індивідуального захисту та організацію централізованого прання спецодягу; організацію і проведення гігієнічного навчання та виховання, обов'язкових медичних оглядів і дотримання особистої гігієни працівників.

Отже, з метою мінімізації травмувань й забезпечення працездатності працівників сільськогосподарських підприємств необхідною передумовою є створення умов до забезпечення виробничої безпеки на усіх ділянках виробництва. Так як виробнича безпека являє собою стан виробничої сфери, за якого забезпечується максимально ефективно використання наявних

виробничих потужностей, їх модернізація за умови розширеного відтворення, зростання рівня інноваційності виробництва й підвищення рівня конкурентоспроможності продукції, галузей, підприємств, регіонів й держави в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ МНС України Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві від 26.11.2012 р. № 1353 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2075-12>.
2. Аграрне право України : підручник / За ред. О. О. Погрібного. – К. : Істина, 2007. – 126 с.
3. Лисюк М. Виробнича безпека в агрокомплексі / М. Лисюк // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 7. – С. 40-45. – Бібліогр.: 5 назв.
4. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.me.gov.ua

УДК 658.15.001

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ І ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Христенко О. О., студентка групи Б 5/1

Науковий керівник – д-р екон.наук, професор Вишневська О. М.

Миколаївський національний аграрний університет

У період глобалізаційних змін усі суб'єкти макросередовища запроваджують заходи з метою мінімізації ризиків, які утворюють різні типи загроз. Нехтування фінансовою безпекою може призвести до негативних соціально-економічних наслідків, депресивного стану галузей економіки, зростання рівня імпортої залежності, банкрутства суб'єктів ринку тощо. Саме тому актуальним на часі є гарантування передумов до забезпечення фінансової безпеки господарюючих суб'єктів.

Сучасні умови господарювання суб'єктів аграрного бізнесу характеризуються нестабільністю й невизначеністю, що призводить до зростання економічних та фінансових ризиків. Ситуація, що склалася в аграрному секторі країни, порушує надзвичайно актуальну проблему – формування фінансової безпеки аграрних підприємств.

Питання формування фінансової безпеки аграрних підприємств присвячено наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, з-поміж яких: Бланк І.А., Демченко І.В., Ключник А.В., Костирко А.Г., Малік М.Й., Саблук П.Т., Сахацький М.П., Стецюк П.А., Сухоруков А.І., Танклевська Н.С., Ушкаренко Ю. В., Шлемко В.Т., Шматковська Т. О. та інші.

Фінансова безпека як системна категорія характеризується власними принципами, функціями, об'єктами та суб'єктами. Фінансова безпека суб'єкта підприємництва є невід'ємною складовою фінансового